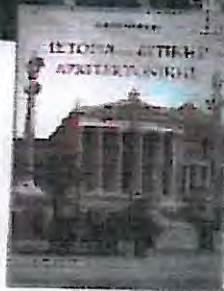

«ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ»

Η «Βασιλική» που εφευρέθηκε ως κλασική αναπόδειξη της Βυζαντινής αρχιτεκτονικής από τον Αντώνιο Γκαουτί (1703).

Από τον Ικτίνο στον Γκαουτί

Οι κλασικές βάσεις της δυτικής αρχιτεκτονικής αναδεικνύονται σε «κλειδί» για την εξέλιξη της μέχρι τη σύγχρονη εποχή στο έργο του David Watkin «Ιστορία της Δυτικής Αρχιτεκτονικής» των εκδόσεων του Μ.Ι.Ε.Τ.

Ο συγγραφέας David Watkin που διδάσκει Ιστορία της Αρχιτεκτονικής στο Πανεπιστήμιο του Κέμπριτζ και θεωρείται αυθεντία όσον αφορά στον κλασικισμό και στις αναβιώσεις του στην αρχιτεκτονική, δίνει στις 750 σελίδες αυτού του τόμου μια ολοκληρωμένη και εποπτική αντίληψη στον αναγνώστη για τη σχέση της αρχιτεκτονικής με την εξέλιξη του δυτικού ανθρώπου και των κοινωνιών του, ενώ παράλληλα προσφέρει κλειδιά συλλογιστικών καταστάσεων για τη σχέση ανάμεσα στο χθες και το σήμερα.

Κάθε εποχή όσο καινούργια κι αν είναι τα ε-

πιτεύματά της και όσο «αυτοπόρεια» κι αν διεθνίζεται, βασίζεται στα έργα των προηγούμενων εποχών είτε για να τα συνεχίσει είτε για να τα αμφισβητήσει, να επαναστατήσει και να καινοτομήσει. Αυτά ακριβώς η σχέση καταδεικνύεται με σαφήνεια στο έργο του Watkin και ταυτοχρόνως με τρόπο απλό, λιτό και προσιτό για το μέσο ενδιαφερόμενο αναγνώστη.

ΟΙ ΚΛΑΣΙΚΕΣ ΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

Σε αντίθεση με προηγούμενες εποχές που το κεφάλαιο «Αρχιτεκτονική» παρουσιάσε στη χώρα

μας μία βιβλιογραφική πενία, τα τελευταία χρόνια υπάρχει άθροισμα στις σχετικές εκδόσεις, γεγονός ιδιαίτερα σημαντικό και για τις γνώσεις και την αισθητική μας. Αρκετά είναι τα βιβλία για την αρχιτεκτονική που φωτίζουν πτυχές του θέματος σε διάφορες χρονικές περιόδους.

Το μεγάλο πλεονέκτημα της σημαντικής αυτής έκδοσης είναι ότι παρουσιάζει το θέμα στο σύνολό του. Μιλά για τη σχέση της αρχιτεκτονικής με τις οικιστικές ανάγκες κάθε εποχής, με το πολιτιστικό ιδεώδες της, με τις εξελίξεις της τεχνολογίας, με τα υπάρχοντα υλικά. Από τις απλές κατοικίες μέχρι τα μνημειώδη έργα. Και βέβαια όλο αυτό το «οικοδόμημα» τίθεται στις στήρες βάσεις της κλασικής περιόδου.

Η αλήθεια είναι ότι για μεγάλα διαστήματα του 20ού αιώνα οι κλασικές βάσεις της αρχιτεκτονικής αγνοήθηκαν ή υποτιμήθηκαν από το λεγόμενο μοντερνισμό, γεγονός που μπορεί να αποδοθεί είτε στην υπερβολική εμπιστοσύνη της νέας εποχής στον εαυτό της είτε σε πολιτικές προκαταλήψεις.

Όπως σημειώνει ο ίδιος ο συγγραφέας στον πρόλογο του βιβλίου, «...ο κλασικισμός καταδικάστηκε επειδή τον είχαν υιοθετήσει αρχιτέκτονες του Γ Ράιχ στη Γερμανία. Η αρχιτεκτονική όμως καθεαυτή δεν είναι ούτε ολοκληρωτική ούτε δημοκρατική και μπορούμε να θαυμάσουμε τους ελληνικούς ναούς γιόχωντας συγκρότημα απώθηση για τις θυσίες ζώων για τις οποίες είχαν σχεδιαστεί».

«ΤΑΞΙΔΙ» ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Εκινώντας λοιπόν με την κλασική περίοδο, το έργο προχωρά με τη δέουσα έκταση στην παλαιохριστιανική και βυζαντινή αρχιτεκτονική, στην καρολίγγεια και ρομανική με την εμφάνιση του μοναχισμού, στο γοτθικό ρυθμό, στην αναγέννηση, στη γέννηση του μπαρόκ, στην κλασικισμό του 18ου αιώνα, και στο 19ο αιώνα με τις νέες καινοτομίες και τη δημιουργία του σύγχρονου.

Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη αρχιτεκτονική του 20ού αιώνα. Εδώ παρουσιάζονται με υπεροχή όλα τα σύγχρονα ρεύματα, όπως ο εξπρεσιονισμός, ο φοντουριζμός, ο μοντερνισμός, ο μεταμοντερνισμός και η αρχιτεκτονική στη νέα κλιμακία. Παρουσιάζονται, επίσης, όλοι οι σπουδαίοι αρχιτέκτονες που σφράγισαν την πορεία της αρχιτεκτονικής στη σύγχρονη εποχή, όπως ο Γκαουτί, ο Λε Κορμπυζιέ κ.α., και άλλους που γίνεται και για τις προσωπικότητες του αντικείμενου σε άλλες εποχές.

Ισως η βαθύτερη φιλοσοφία του έργου συμπυκνώνεται από τον ίδιο το συγγραφέα στην εξής φράση: «Θα προτιμήσουμε να δώσουμε έμφαση στη διπλική εγκαρδιότητα και ζωτικότητα της κλασικής γλώσσας της αρχιτεκτονικής, που συνδέει, για παράδειγμα, το έργο του Ικτίνου στην Αθήνα του 5ου αι. π.Χ. με εκείνο των Μάρκκιμ, Μινι και Ουάιτ στη Νέα Υόρκη του 20ού αιώνα».

Το κείμενο συνοδεύεται από προσεκτικά επιλεγμένο φωτογραφικό υλικό, που δεν σταθεί στον εντυπωσιασμό του αναγνώστη, αλλά στην κατανοήσιμη του θέματος.